

Araştırma Etiği Politikası

Türk Dermatoloji Derneği, dergilerinde bilimsel dürüstlüğün, araştırma bütünlüğünün ve etik ilkelere dayalı yayıncılığın sağlanmasını temel bir sorumluluk olarak kabul eder. Bu politika, insan ve hayvan deneklerle yapılan araştırmalar, klinik çalışmalar, hassas verilerin kullanımı ve etik raporlama standartlarına ilişkin derneğin benimsediği çerçeveyi tanımlar.

İnsan Katılımlı Araştırmalar

İnsan denekler üzerinde yürütülen tüm araştırmalar, **Helsinki Bildirgesi (2024)** başta olmak üzere uluslararası etik standartlara uygun olmalıdır. Bu kapsamda:

- Çalışma başlamadan önce **etik kurul onayı** alınmalı; kurulun adı, onay numarası ve tarihi makalenin *Yöntem* bölümünde açıkça belirtilmelidir.
- Tüm katılımcılardan **bilgilendirilmiş onam** alınmalı; bu onam hem katılımı hem de tanımlayıcı bilgilerin (örneğin fotoğraflar, vaka detayları) yayımını kapsamalıdır.
- 18 yaş altı bireyler için ebeveyn veya yasal vasilerden **yazılı onam** alınmalıdır.
- Hassas gruplar (ör. psikiyatrik hastalar, mahkumlar, göçmenler) dahil edilirken **gönüllülük ilkesi** ve etik gerekçelendirme açıkça belirtilmelidir.
- Katılımcıların gizliliği ve mahremiyeti süreç boyunca korunmalı, kimlik bilgileri yalnızca açık izin ve haklı gerekçelerle yayımlanmalıdır.

Hayvan Denekli Araştırmalar

Hayvanlar üzerinde yapılan tüm araştırmalar etik ilkelere tam bağlılıkla yürütülmelidir:

- Araştırmalar, **yetkili bir hayvan etik kurulu** tarafından onaylanmış olmalı ve bu onay bilgisi makalede açıkça yer almalıdır.
- **3R İlkeleri** (Replacement – yerine koyma, Reduction – azaltma, Refinement – iyileştirme) dikkate alınmalıdır.
- Uluslararası standartlar (ör. *Guide for the Care and Use of Laboratory Animals*, AB 2010/63/EU Direktifi) esas alınmalıdır.
- **ARRIVE raporlama standartlarına** uygun olarak deneysel prosedür, barınma koşulları, refah önlemleri ve istatistiksel yöntemler detaylı şekilde sunulmalıdır.

Klinik Araştırma Kaydı

Derneğimiz, şeffaflığı desteklemek amacıyla klinik araştırmaların başlatılmadan önce halka açık veri tabanlarında (ör. *ClinicalTrials.gov*, *EU Clinical Trials Register*) kayıt altına alınmasını gerekli görür. Makalelerde, tercihen özet kısmında, kayıt numarası açıkça belirtilmelidir. Retrospektif kayıt durumunda, yazarların gerekçeli açıklama sunması beklenir. Ayrıca, bu tür çalışmaların **CONSORT yönergelerine** uygun raporlanması önerilir.

Tarafsız ve Kapsayıcı Dil

Dergilerde yayımlanan tüm çalışmaların tarafsız, saygılı ve kapsayıcı bir dil kullanması teşvik edilir. Yazarların; **cinsiyet, yaş, etnik köken, engellilik, sosyoekonomik statü** ve benzeri alanlarda özenli bir terminoloji kullanması beklenir. **SAGER rehberi**, cinsiyet ve toplumsal cinsiyet raporlamasında dikkate alınabilecek temel bir referans olarak önerilir.

Etik İhlaller ve Soruşturma

Plagiarizm, veri uydurma, tahrifat, etik dışı yöntemler ya da gerekli onayların alınmaması gibi durumlar, **COPE yönergeleri** çerçevesinde değerlendirilir. Gerekli durumlarda:

- Makale reddedilebilir veya yayından çekilebilir,
- Yazar(lar)ın bağlı bulunduğu kurum(lar) bilgilendirilebilir,
- Düzeltme, açıklama veya uyarı notu yayımlanabilir.

Editör ve Hakem Sorumlulukları

Dergi editörleri ve hakemler, gönderilen çalışmaların etik uygunluğunu titizlikle değerlendirmekle yükümlüdür. Şüpheli durumlarda yazar(lar)dan ek belge veya açıklama talep edilebilir. Tüm süreçler **tarafsızlık** ve **gizlilik** ilkeleri çerçevesinde yürütülür.

Uyum ve Kurumsal Sorumluluk

Türk Dermatoloji Derneği, insan ve hayvan haklarına saygılı, güvenilir ve etik ilkelere bağlı bir akademik yayın ortamını desteklemeyi kurumsal bir sorumluluk olarak benimser. Bu politika, dergilerde yürütülen tüm araştırma ve yayın faaliyetleri için **bağlayıcı asgari standartları** temsil eder.